

COMITÈ DE BIOSEGURETAT ACTA NÚM. 11

Assistents

Membres del Comitè:

- Dra. Francesca Garcias Gomila, professora titular d'universitat de l'àrea de Física Atòmica, Molecular i Nuclear del Departament de Física. Presidenta del Comitè.
- Dr. Antoni Bennàsar Figueras, professor titular d'universitat de l'àrea de Microbiologia del Departament de Biologia.
- Dr. Príam de Villalonga Smith, professor contractat doctor de l'àrea de Bioquímica i Biologia Molecular del Departament de Biologia Fonamental i Ciències de la Salut.
- Sra. Teresa de Francisco Casado, veterinària responsable de l'estabulari de la UIB.
- Dr. Santiago Hernández Allès, tècnic superior de Seguretat i d'Higiene del Servei de Prevenció propi de la UIB. Secretari del Comitè de Bioseguretat.

Ordre del dia

1. Aprovació de les actes de les sessions anteriors.
2. Anàlisi de les notificacions sotmeses al Comitè.
3. Revisió del procediment de gestió de residus sanitaris.
4. Difusió de les normes de bioseguretat.
5. Proposta del curs de bioseguretat per al 2016.
6. Formació per als membres del Comitè sobre avaluació d'OMG.
7. Afers de tràmit.
8. Torn obert de paraules.

Desenvolupament de la sessió

A les 11 h del dia 9 d'octubre de 2015, a la sala de reunions de l'edifici dels Serveis Científicotècnics i instituts universitaris de recerca, es reuneix en sessió ordinària el Comitè de Bioseguretat de la Universitat de les Illes Balears. Excusa la seva absència el Dr. Jeroni Galmés Galmés.

1. Aprovació de les actes de les sessions anteriors.

Tots els assistents estan d'acord amb el contingut de les actes següents (annex 1), i per això se signen:

- Acta de la reunió ordinària núm. 8, del dia 29 de maig de 2015.
- Acta de la reunió núm. 9, realitzada per via telemàtica el dia 24 de juliol de 2015.
- Acta de la reunió núm. 10, realitzada per via telemàtica el dia 17 de setembre de 2015.

2. Anàlisi de les notificacions sotmeses al Comitè.

S'estudia i comenta la següent notificació sotmesa al Comitè (annex 2):

Dr. Miquel Barceló: notificació d'ús d'OMG derivat d'*E. coli*. L'investigador actualment fa la feina al laboratori de cultius microbiològics del IUNICS, i prèviament

ja va notificar aquest OMG (registre intern d'activitat núm. CBS-OMG 01/2013). Ara proposa que s'autoritzi el laboratori QI-114 del grup de Química Bioinorgànica i Bioorgànica (edifici Mateu Orfila) per manipular-hi aquest OMG.

Els membres del Comitè estan d'acord a valorar aquest OMG com a tipus 1 (risc nul o insignificant), però consideren que convé aplicar-hi les mesures corresponents al nivell 2 de contenció, exceptuant la utilització d'una cabina de seguretat biològica i la finestra d'observació. Per tant, serà necessari adoptar les mesures preventives que s'especifiquen a l'informe del Servei de Prevenció (inclòs a l'annex 2); en particular, s'ha de garantir que les superfícies de treball siguin resistents a àcids, àlcalis, dissolvents i desinfectants, i de fàcil neteja. Atès que actualment no es compleix aquest requisit (les superfícies són de fusta o enrajolades), l'investigador principal haurà de tramitar la substitució de les postades on vulgui treballar amb l'OMG per altres de material resistent i sense juntes, i no podrà iniciar la feina fins que no s'hagin substituït. També ha de garantir l'accés restringit al laboratori (porta tancada amb clau), així com la inactivació dels OMG en el material contaminat i en els residus, per a la qual cosa serà necessari esterilitzar els residus a l'autoclau del IUNICS (transportant les bosses d'autoclau de forma segura), i desinfectar les superfícies i materials en contacte amb l'OMG. Tots els usuaris han de tenir acreditada la formació en bioseguretat i han de complir les normes de bioseguretat aprovades pel Comitè.

El secretari del Comitè notificarà aquesta resolució a l'investigador, de manera que, quan hagi aplicat les mesures citades, es podrà notificar la instal·lació nova a la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, amb l'objecte d'obtenir l'autorització corresponent (el Comitè de Bioseguretat de la UIB no pot autoritzar les instal·lacions d'OMG noves).

3. Revisió del procediment de gestió de residus sanitaris.

Santiago Hernández planteja un dubte sobre el procediment de gestió de residus que està inclòs dins les normes de bioseguretat aprovades pel Comitè. Actualment les bosses d'autoclau es llencen als contenidors de residus urbans després d'autoclar-les. D'una banda, el fet que algú trobi bosses amb el senyal de risc biològic dins el fems normal pot crear alarma social i, d'altra banda, les autoclaus de la UIB no es revisen periòdicament i, per tant, no podem assegurar que els residus estiguin perfectament esterilitzats. La retirada d'aquests residus a través del gestor contractat suposaria un sobrecost molt elevat. Es planteja la possibilitat que el Comitè faci controls del funcionament de les autoclaus de la UIB; per això, Antoni Bennàsar demanarà pressupost de kits comercials d'espores. Teresa de Francisco demanarà a alguns centres hospitalaris quin destí donen als residus autoclavats i Santiago Hernández revisarà la normativa vigent (Decret 136/1996).

4. Difusió de les normes de bioseguretat.

El comitè ratifica l'aprovació de les normes de bioseguretat de nivell 2, realitzada inicialment per via telemàtica. Les normes ja s'han traduït al castellà i l'anglès. S'acorda que s'inclouran a la pàgina web del Comitè i a la del Servei de Prevenció en els tres idiomes. El Comitè agraeix a Jaume Carot, vicerector d'Investigació i Postgrau, els tràmits realitzats per traduir les normes a l'anglès.

També s'acorda que es penjarà una còpia de les normes a tots els laboratoris que ja han estat autoritzats per manipular agents biològics i OMG. Addicionalment, el Comitè sol·licitarà a la DIRCOM que difongui les normes a la comunitat universitària.

5. Proposta del curs de bioseguretat per al 2016.

Francesca Garcias explica que ha proposat a l'ICE que es facin dues edicions del curs de bioseguretat dins l'any 2016, una a principis d'any i l'altre dins el segon semestre.

Santiago Hernández proposa que se simplifiquin els mòduls del curs. Fins ara l'alumnat podia triar entre 7 possibilitats distintes, i obtenir els certificats corresponents:

- Microorganismes
- Cultius
- Plantes
- Microorganismes i cultius
- Microorganismes, cultius i animals
- Microorganismes, cultius i plantes
- Microorganismes, cultius, animals i plantes (curs complet)

Proposa que a partir d'ara només hi hagi dos mòduls: un per a la utilització confinada de plantes modificades genèticament i l'altre per a la manipulació de microorganismes, cultius cel·lulars i animals. L'alumnat podrà elegir entre fer un dels dos mòduls o el curs complet. Tots els membres del Comitè hi estan d'acord.

6. Formació per als membres del Comitè sobre avaluació d'OMG.

Tal i com es va acordar a la darrera reunió ordinària, Santiago Hernández ha cercat pressupost per organitzar un curs d'avaluació de riscos d'OMG adreçat als membres del Comitè, impartit per experts externs. Presenta pressupost de 2.480 € (desplaçament inclòs) de l'empresa Lab Safety Consulting SLU. Es decideix que és millor que un membre del Comitè faci l'any que ve el curs de bioseguretat que organitza el Centre Nacional de Biotecnologia a Madrid.

7. Afers de tràmit.

Sobre les actes de les tres darreres reunions, es comenten els assumptes pendents:

- Segons consta a l'acta de la reunió núm. 10 realitzada per via telemàtica, els membres del Comitè ratifiquen que, amb l'objecte de simplificar els protocols del Comitè, les futures notificacions d'OMG de tipus 1 a instal·lacions ja autoritzades s'aprovaran automàticament, sense que sigui necessari un acord exprés del Comitè de Bioseguretat. El secretari enviarà d'ofici un informe favorable a l'investigador que notifiqui la utilització d'OMG de tipus 1 a instal·lacions autoritzades. El secretari mantindrà una relació interna d'aquestes notificacions i, si escau, n'informarà el Comitè a les reunions ordinàries.
- Possibilitat d'acreditar els professionals que fa anys que es dediquen a manipular microorganismes i OMG: s'acorda que només és necessari acreditar els nous

professionals i, per això, el Comitè imparteix el curs de bioseguretat. Si qualcun dels professionals experts necessita una acreditació per a qualche tràmit administratiu, la podrà sol·licitar al Comitè, el qual avaluarà cada cas individualment.

- S'acorda enviar un recordatori a tots els grups de recerca perquè notifiquin, si encara no ho han fet, la utilització d'agents biològics i d'OMG i les instal·lacions. El recordatori s'enviarà al professorat, a través del degà de la Facultat de Ciències i del Centre d'Estudis de Postgrau, i als investigadors, a través de l'OSR i del vicerector d'Investigació i Postgrau. Es comenta que seria convenient que el vicerector no signés les sol·licituds de projectes de recerca que declarin que manipulen agents biològics i/o OMG si no tenen l'autorització corresponent. En aquest sentit, el Comitè informarà l'OSR que l'autorització no es podrà aconseguir ràpidament en demanar els projectes de recerca, atès que els tràmits administratius tarden diversos mesos.
- Queda pendent revisar l'avaluació de riscos biològics i d'OMG del grup de Microbiologia, amb l'objecte que el Comitè ratifiqui l'autorització concedida abans de la seva creació. Antoni Bennàsar i Santiago Hernández faran aquesta revisió abans de la propera reunió. El secretari elaborarà un calendari de revisió de les autoritzacions que varen ser concedides abans de la creació del Comitè.
- Estat actual del laboratori de pràctiques per a bioseguretat: el secretari ha xerrat amb el degà, i aquest li ha demanat un estudi per garantir que hi ha prou espai per ubicar una cabina de seguretat biològica al laboratori GMLAB17 de l'edifici Guillem Colom o al laboratori MOLAB19 de l'edifici Mateu Orfila. El Comitè farà una visita per avaluar aquesta qüestió i donarà una resposta al degà (en aquest sentit, es comenta la conveniència que un membre del Comitè assisteixi a una reunió de l'equip deganal per explicar la necessitat d'adequar un laboratori de pràctiques al nivell 2 de bioseguretat).

8. Torn obert de paraules.

Antoni Bennàsar informa que ja té el mostrejador microbiològic d'aire i que la setmana que ve en farà una prova de funcionament, abans que Francesca Garcias tramiti la factura. El Comitè agraeix al vicerector d'Investigació i Postgrau les gestions realitzades per a l'adquisició de l'aparell.

I, sense més assumptes per tractar, es clou la sessió a les 13 hores.

El secretari,

Vist i plau
La presidenta,